

A **Pi** Ítéltábla a dr. Horváth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Horváth Gábor ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Szotáczy Gábor ügyvéd által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen biztosítási szolgáltatás teljesítése iránt indított perében a **Pécsi Törvényszék** 2015. április 9. napján kelt, 15.G.20.366/2013/57. számú közbenső ítélete ellen az alperes által 61. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja a jogosult személyének mellőzésével, azzal a pontosítással, hogy a perbeli biztosítási esemény kapcsán az alperes biztosítási szolgáltatás teljesítésére köteles a biztosítási szerződési feltételeknek megfelelően.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 20.050 (húszezer-ötven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság határozatában rögzítette, hogy a felperes cég beltagja, Cég képviselő 2, kültagja, **P. Gné**. A gazdasági társaság tulajdonában áll a **P, Sz** u. 00. szám alatti, üzletként nyilvántartott ingatlan. Az ingatlanra a felperes cég 2007. szeptember 15-i kockázatviselési kezdettel biztosítási szerződést kötött oly módon, hogy **H I**, az alperes biztosító alkalmazásában álló közvetítőn keresztül vagyonőr vállalkozói vagyonbiztosításhoz kapcsolódó biztosítási ajánlatot tett az alperes felé, amelynek alapján az alperes az ajánlattal egyező tartalommal a vállalkozói vagyonbiztosításra vonatkozó **000000000000000000**. számú biztosítási kötvényt kiállította. A szerződés határozatlan időre jött létre, a biztosítás éves díja 189.023 forint volt, feltételként az Általános Vagyonbiztosítási Feltételeket kötötték ki. Tűz- és elemi károk, betöréses lopás, rablás, üvegtörés, munkahelyi balesetbiztosítás és tevékenységi felelősségre terjedt ki a biztosítás. A tűz és elemi kár tekintetében a vagyonőr vállalkozói vagyonbiztosítás feltételeinek 1. és 2. fejezetére, emellett a KF110 és KF299 záradékokra, míg a betöréses lopás- és rablásbiztosítás vonatkozásában a vagyonőr vállalkozói vagyonbiztosítás feltételei 3. fejezetére,

valamint a KF110, Z133, Z134, Z302, Z320, Z350 megjelölésű záradékokra vonatkozott a biztosítás.

A felperes gazdasági társaság a perbeli ingatlant „**P É**” név alatt üzemeltette vendéglátós gyakorlati oktatóhelyként. 2011. január 31-én az ingatlan üzemeltetését átadta a **B Személy- Vagyonvédelmi Szolgáltató Kft.**-nek, majd 2011. június 28-án a **V Kft.**-vel kötött üzemeltetési szerződést. A **V Kft.** az ingatlant „**R...M...**” név alatt üzemeltette: a felperes eszközeivel, berendezéseivel meleg konyhas vendéglátó tevékenységet folytatott.

A felperes cég képviselőjében Cég képviselő 2011. évben tájékoztatta **H It**, az alperes alkalmazásában tevékenykedő üzletkötőt arról, hogy az ingatlan üzemeltetését más cégnek kívánja átadni. **H I** a felperes bejelentését az alperes biztosító felé nem továbbította, és a felperest sem figyelmeztette arra, hogy a bejelentést írásban köteles megtenni. 2011. év elején **H I** két alkalommal találkozott a **V Kft.** vezetőjével, **V A-val** annak érdekében, hogy az ingatlanra megkötendő új biztosítási szerződésről tárgyaljanak. Végül azonban az új üzemeltetővel nem jött létre a biztosítási szerződés.

2011. augusztus 8-án este 22 óra körül a **V Kft.** alkalmazottja, **Sz K. J** üzletvezető pultos bezárta az épületet, áramtalanította, és az utcai bejáratot bezárta. Az emeleti lakás udvari ajtaja és a konyha hátsó udvari ajtaja nem volt zárható. Az épület riasztókészülékkel rendelkezett, azonban azt nem élesítette. 2011. augusztus 9. napján hajnalban az ingatlanban tűz ütött ki. Annak eloltását követően, 2011. augusztus 9-én délelőtt **K Város Önkormányzatának** hivatásos tűzoltósága tűzvizsgálati helyszíni szemlét tartott, majd 15-én tűzvizsgálati eljárást indított, és jelentést készített. Ebben rögzítette, hogy a tűz vélelmezett keletkezésének időpontja 2011. augusztus 9-ének 03 óra 15 perce volt. A tűz az épület tánctéri részének nyugati oldalán lévő színpadnál keletkezett, oka szándékos gyújtogatás volt. 2011. augusztus 15-én a **Pi Rendőrkapitányság Központi Rendőrőrs**e **P. Gné** feljelentése alapján ismeretlen tettes ellen rongálás büntettének megalapozott gyanúja miatt nyomozást rendelt el. A nyomozásra kijelölt Baranya Megyei Rendőrfőkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Gazdaságvédelmi Osztálya az elkövető kilétét nem tudta megállapítani, ezért a nyomozást felfüggesztette 2012. február 21-én kelt, 02000/209/2011.bü. számú határozatával.

A felperes 2011. augusztus 9. napján bejelentette a káreseményt az alperes biztosítónál. Az alperes azonban a tűzkár esetére kikötött biztosítási összeg kifizetésétől elzárkózott.

A felperes keresetében 30.000.001 forint és ennek 2012. június hó 1. napjától a kifizetés napjáig a Ptk. 301/A. §-ának (2) bekezdése alapján járó kamata és a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest biztosítási összeg megfizetése címén.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, azt mind jogalapjában, mind
összegszerűségében vitatta.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletet hozott, amelyben megállapította, hogy a felperes a 00000000000000000000 kötvényszámú vállalkozói vagyonszázaléka alapján, a 2011. augusztus 9. napján bekövetkezett biztosítási esemény kapcsán, a P, Sz út 00. szám alatti kockázatviselési helyen bekövetkezett tűz- és elemi károkkal érintett, a kötvényben rögzített, saját tulajdonú vagyontárgyak tekintetében biztosítási szolgáltatásra jogosult.

A törvényszék határozatának jogi indokolásában kifejtette, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. tv. (továbbiakban: Ptk.) 536. §-ának (1) bekezdése és 548. §-a szerinti vagyonbiztosítási szerződés jött létre a felek között. A vagyonőr vállalkozási biztosítási feltételek (VVVF), valamint a kötvény alapján arra a következtetésre jutott, hogy a perbeli biztosítási esemény kapcsán kizárólag a tűzkár vonatkozásában meghatározott biztosítási feltételeket kellett figyelembe venni. Így kizárólag a VVVF 1. és 2. fejezetében, valamint a KF110 és KF299 záradékokba foglalt feltételek meglétét kellett vizsgálni. Ezek alapján tűz, mint biztosítási esemény alatt olyan tüzeset értendő, amikor az égési folyamat (együttesen jelentkező hő-, láng-, fény- és füsthatás kíséretében lezajló oxidációs folyamat) nem rendeltetésszerű tűztérben keletkezik - vagy ott keletkezik, de azt elhagyja - és önállóan továbbterjedni képes. A perbeli tüzeset ennek a fogalomnak megfelelt. A KF110 záradék a kötelező önrész alkalmazásáról, míg a KF299 záradék a katasztrófakockázatok kizárásáról rendelkezett. Az alperes által hivatkozott Z133, Z134, Z302, Z320 és Z350 megjelölésű záradékok a betöréses lopáshoz kapcsolódtak. Ezért nem kifogásolhatja alappal az alperes azt a körülményt, hogy a riasztó jelzőrendszer nem volt bekapcsolva. A két eltérő típusú biztosítási esemény feltételeit a vagyonbiztosítás feltételei, valamint a kötvény alapján nem lehet összevegyíteni. Ezért az alperes helytállni tartozik a tűzkár, mint biztosítási esemény bekövetkezése miatt a szerződés szerinti biztosítási összeggel.

A Ptk. 540. § (1)-(3) bekezdésében, valamint az Általános Vagyonbiztosítási Feltételeknek a VII. cím 1. pontjában, valamint 2. pont d) alpontjában írt közlési kötelezettségének - az elsőfokú bíróság álláspontja szerint - a felperes eleget tett. Bejelentette az alperes felé az üzemeltetőváltást oly módon, hogy szóban tájékoztatta H It, az alperes alkalmazottját, akivel a biztosítási szerződést is megkötötte korábban. Az alperes alkalmazottjától lett volna elvárható, hogy írásban közölje az alperessel az ügyfél bejelentését. Az alperes alkalmazottjának gondatlan eljárása nem eshet a felperes terhére - a Ptk. 4. §-ának (1) bekezdése és (4) bekezdéseit figyelembe véve. Az a körülmény, hogy az üzemeltetőváltást nem írásban, hanem csupán szóban jelentette be a felperes, egyébként sem hozható okozati összefüggésbe a biztosítási esemény bekövetkeztével, hiszen a nyomozóhatóság az elkövető kilétét nem tudta megállapítani.

E határozattal szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben a közbenső ítélet megváltoztatását, és a kereset teljes elutasítását, a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felperes oldalán hiányzik a kereshetőségi jog, mivel kedvezményezettet jelölt a felperes a biztosítási szerződésben a R Zrt. személyében. Így a biztosítási szolgáltatásra nem a felperes, hanem a kedvezményezett jogosult, csatolta a kedvezményezetti nyilatkozatot. Emellett rámutatott arra, hogy az A Pénzügyi Szolgáltató Zrt., mint végrehajtási jogosult is kedvezményezettnek tekinthető.

Az ÁVF. feltétel 2. fejezetének V.g) pontja alapján a biztosítási szolgáltatás kizárt, mert a felperes, illetőleg az üzemeltető nem tett eleget a szerződésben, illetve annak mellékleteiben meghatározott kármegelőzési kötelezettségének. Hangsúlyozta, hogy a felperes, illetőleg az üzemeltető nem gondoskodott az előírt elektronikai védelem rendeltetésszerű használatra alkalmasságáról, illetve annak folyamatos üzemeltetéséről.

Kifogásolta azt is, hogy elmulasztotta közölni a felperes az ajánlatban írt állapothoz képest az elektronikus védelemben bekövetkezett változást, azaz azt, hogy nem üzemelteti az elektronikus védelmet. Ezért álláspontja szerint a biztosító mentesül a szolgáltatás alól.

Hivatkozott az ÁVF. VII. fejezet 1. valamint 2. pont e) és i) pontjaira, valamint a VII. fejezet 5. pont és a Ptk. 540. §-ának (3) bekezdésére.

Kiemelte, hogy K J E igazságügyi szakértő véleménye szerint a védelmi elégtelenség, illetve hiányosság a káresemény megelőzésében, elhárításában közrehatott, továbbá a károsodás mértékére is hatást gyakorolt.

Véleménye szerint a védelmi szintre vonatkozó szerződéses feltételek teljesülésének elmaradása miatt is mentesülhet a biztosító. A tűzkár esemény bekövetkeztében ugyanis kétségtelenül közrehatott az, hogy a felperes nem telepített és üzemeltetett az ajánlatnak megfelelő riasztórendszert.

Állította mindemellett, hogy semmilyen körülmény nem utal arra, hogy nem a feltétel 16. oldalán rögzített vandalizmus biztosítási esemény következett be. Amennyiben mégis vandalizmus történt, úgy az előírt védelmi szint teljesítésének elmaradása szintén a biztosító mentesüléséhez vezet.

Elismerte, hogy a biztosítási feltételek ismeretében szakszerűtlen volt az üzletkötő, de ezt a felperes is könnyűszerrel felismerhette, ha elolvasta a biztosítási szabályzatot. A biztosító üzletkötője hibázott, azonban az ő tájékoztatása nem írhatja felül a felperesnek írásban átadott biztosítási feltételekben rögzített előírásokat.

Kiemelte továbbá, hogy a második, a V Kft. részére történt bérbeadáskor ismételt bejelentési kötelezettség terhelte a szerződőt.

Hivatkozott arra, hogy a „R...M...” törzsközönsége gyakran konfrontálódott a környékbeliekkel. Amennyiben az alperes ismeri az üzemeltető személyét, mérlegelhetett volna úgy, hogy nem vállalja a megnövekedett kockázatot. Ezért elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan 50-50 %-os kármegosztás alkalmazását kérte.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének a helybenhagyását kérte.

A másodfokú tárgyaláson csatolta a R Zrt. és az A Pénzügyi Szolgáltató Zrt. engedményezési nyilatkozatát, amellyel a perbeli jogokat a felperesre engedményezték.

Az alperes vitatta, hogy követelés utólagos elszámolással, időlegesen engedményezhető lenne. Továbbra is kizártnak tartotta a felperes perbeli legitimációját

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásának alapjául szolgáló, a közbenső ítélet alapját képező tényállást helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával, helytálló jogi következtetésre jutott. Ezért az ítéltábla a törvényszék elsőfokú határozatát a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta, a lényegét nem érintő pontosítással.

A keresetőségi joggal összefüggésben a másodfokú bíróság leszögezi, hogy a felperesnek, mint biztosítottnak van keresetőségi joga. A Legfelsőbb Bíróság több határozatában rámutatott arra, hogy a biztosítási szerződés sajátossága folytán a jogvitában felperesi legitimációval bír az a biztosítóval szerződő fél, aki a biztosító szolgáltatására harmadik személyt jelöl ki. Ilyen esetben a felperes a teljesítést a kedvezményezett részére kérheti (Pfv.VIII.20.291/2009/6., Pfv.VIII.22.666/1998., Pfv.VIII.22.649/1998., Pfv.III.22.009/2015/5.).

Egyetértett az ítéltábla az alperesnek azzal az érvelésével, hogy a felperesnek a 2015. szeptember 29-én kelt megállapodása, amelyet a másodfokú tárgyaláson csatolt, és arra vonatkozott, hogy a hitelező a jelen peres eljárás folytatásával kapcsolatos valamennyi jogosultságot és kötelezettséget az adósra, a jelen per felperesére engedményezett, nem tekinthető engedményezésnek. Engedményezni csak határozott követelést lehet, azt pontosan meghatározva. A perbizomány intézményét a magyar jog nem ismeri; így rendelkezik a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. 6:194. §-ának (2) és (3) bekezdése.

Mivel azonban az említettek szerint a felperes perbeli legitimációval rendelkezik, de valóban a kedvezményezett jogosult a biztosítási szolgáltatásra, ezért pontosította az ítéltábla az elsőfokú bíróság határozatának rendelkezését akként, hogy a perbeli biztosítási esemény kapcsán az alperes biztosítási szolgáltatás teljesítésére köteles - a kötelezetti oldalról megközelítve. A jogviszony jogosultja személyének tisztázása a folytatásra tartozó kérdés. A peradatokból jelenleg nem állapítható meg egyértelműen, hogy pontosan ki a biztosítási szolgáltatás kedvezményezettje, illetve hány kedvezményezettje van, és ők milyen arányban jogosultak a szolgáltatásra.

Egyetértett az ítéltábla a törvényszék álláspontjával abban a kérdésben, hogy a tűzkár, mint biztosítási esemény bekövetkezett, és kizáró ok, vagy a biztosító

mentesülését eredményező körülmény nem áll fenn. A vagyonőr vállalkozói vagyonbiztosítás feltételrendszeréből és a biztosítási kötvényből az következik, hogy a tűzkárral, valamint a betöréses lopással, mint biztosítási eseménnyel összefüggésben az alperes biztosító különböző feltételeket szabott a biztosítási szolgáltatás teljesítésére. Ahogy azt a törvényszék az elsőfokú közbenső ítéletben kifejtette, a tűzkárral összefüggő biztosítási összeg kifizetésének a biztosító nem szabta feltételül, hogy riasztóberendezést működtessen a felperes biztosított.

A vagyonőr vállalkozói vagyonbiztosítás feltételei 1 fejezet V. pont g) pontja - amelyre az alperes fellebbezésében hivatkozott - úgy rendelkezik, hogy a biztosító nem nyújt kártalanítást, ha a szerződésben, illetve annak mellékleteiben meghatározott kármegelőzési, vagyon-, illetve tűzvédelmi rendszereknek a biztosítottnak felróható okból való üzemképtelenségével okozati összefüggésben keletkezik a kár. Az 1. fejezet a biztosítási szerződési feltételek általános feltételeit szabályozza, míg a 2. fejezet a különös feltételekről szól, külön a tűzkárokra az I. pontban, valamint a 3. fejezet a betöréses lopásokra vonatkozik. A biztosítási feltételrendszer felépítéséből, logikájából egyértelmű, hogy a különös feltételek azért részletezik az általános szerződési feltételeket, hogy azok értelmezési kereteit megadják. Ebből kifolyólag az általános feltételek között szereplő g) pontnak nem lehet többlettértelmet tulajdonítani, nem lehet kiterjeszteni a különös feltételek tartalmához képest.

Továbbá az alperes által hangsúlyozott g) pont nem három rendszer üzemeltetését írja elő, hanem csupán kettő: a vagyon- illetve tűzvédelmi rendszer üzemeltetését szabja meg kármegelőzési kötelezettségként, nincs harmadik, ún. „kármegelőzési rendszer”. A kármegelőzési tevékenység tulajdonképpen a vagyon-, valamint a tűzvédelmi rendszerek működtetését jelenti gyűjtőnév alatt, méghozzá a különböző biztosítási eseményekre vállalt kockázatviselés különböző, sajátos feltételrendszere szerint, ezért a jelen esetben az „illetve” szó csak a vagylagos tartalmat jelentheti.

Az a körülmény, hogy a kétfajta kármegelőzési rendszer mindegyike csak a természete szerint megfeleltethető káresemény bekövetkezésénél vehető figyelembe (tehát, hogy a tűzvédelmi rendszernek csak tűzkár, vagyonvédelmi rendszerek csak betöréses lopás és rablás esetén lehet jelentőséget tulajdonítani a felek szerződése szerint), kitűnik a biztosítási díjkalkulációból is. A biztosítási ajánlat megtételekor ugyanis az alperes alkalmazásában állt üzletkötő külön számította a tűz és elemi károkra és külön a betöréses lopásra és rablásra a biztosítási díj összegét, amelyek együttes összege tette ki a felperes díjfizetési kötelezettségét, és díjmódosító (azt csökkentő) körülményként az elektronikai védelmet csak a betöréses lopás és rablás biztosítási kockázatnál vették figyelembe a felek, a tűz és elemi károk biztosítása körében az üzletkötő ugyanúgy kalkulálta és a szerződés létrejötte után az alperes által továbbított kötvény szerint a felperes ugyanúgy fizette a biztosítási díjat, mintha nem lett volna elektronikus védelmi rendszer a biztosítási helyen.

Tény, hogy az üzemeltetés átadása, azaz a bérbeadás tényéről írásban kellett volna a felperesnek tájékoztatni az alperest. Azonban H I tanúvallomása alapján kétségtelen tény, hogy őt, mint az alperes alkalmazottját a felperes szóban értesítette az üzemeltetőváltás tényéről, még az üzemeltető személyéről is. Az új üzemeltetővel, a V Kft.-vel is tárgyalt új szerződés megkötésének lehetőségéről az alperes nevében az üzletkötő, amely végül nem jött létre. H I tanú felróhatóan és gondatlanul járt el, amikor az alperest nem tájékoztatta a felperes bejelentéséről, továbbá a felperest nem tájékoztatta arról, hogy a bejelentést írásban szükséges megtenni. E körülménynek a hátrányos következményei nem róhatók a felperes terhére, hiszen az alperes felelős az alkalmazottjának tevékenységéért. A felperes lehetett abban a hitben a körülményekből következően, hogy eleget tett bejelentési kötelezettségének. H I úgy nyilatkozott, hogy őt ez a körülmény nem érdekelte, nem is tudta, hogy ezt a biztosító felé be kell jelenteni. Éppen a biztosító üzletkötő alkalmazottjától várható el fokozottan, hogy tisztában legyen a szerződési feltételekkel, és arról megfelelőképpen tájékoztassa a szerződő felet. A szerződést is H I üzletkötő alkalmazott útján kötötte meg a felperes az alperes biztosítóval, vele egyeztetett, és az alkalmazott kifejezetten kérte a felperest, hogy a szerződéssel kapcsolatban bármilyen kérdésben őt keresse először.

Az alperes által említett vandalizmus a jelen esetben szóba sem jöhet, mert az kifejezetten a betöréses lopáshoz kapcsolódik a szerződési feltételek szerint, nem a tűzkárhoz. Így ezzel kapcsolatban a riasztó üzemeltetésének elmaradása szintén nem releváns körülmény.

Szintén nem eshet a felperes terhére, hogy nem jelentette be a riasztó üzemeltetésének elmaradását, a fentiekből következően, hiszen a riasztó üzemeltetése tüzeset kapcsán nem volt szerződési feltétel. A riasztót a bérbevevő használta, illetőleg ő hagyott fel annak használatával. Az üzemeltetőváltást pedig a felperes a fent írtak szerint bejelentette.

Mindezekre figyelemmel arra a következtetésre jutott a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően, hogy az alperes a perbeli biztosítási esemény kapcsán biztosítási szolgáltatásra köteles. Ekként az elsőfokú határozatot - kisebb pontosítással - lényegében helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a felperes pernyertes lett, ezért az alperes köteles megfizetni a felperesnek bruttó 20.050 forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (3) bekezdésre, valamint (5) bekezdésére figyelemmel. Az alperes a fellebbezési illetéket leróta, azt pervesztessége miatt maga köteles viselni a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint.

. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vagyicska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné
dr. Baranyabán Judit s.k. bíró